

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezso ügyvédek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	----------------------------------	--	---	--

A miniszter beszélt

a nagyközönséghez. A honvédelmi miniszter, aki Losoncon a munkapárt képviselőjelöltje, a napokban beszélt leendő választói előtt

Nem tartozunk azok közé, akik gondolkodás nélkül sietnek a kormányférfiak beszédét leközoelni De Hazai Samu beszéde olyan természetű, hogy azt szinte kötelességünknek tartjuk szószerint közreadni. Olyan beszéd ez, amelyből az ország összes pártjai tanulhatnak, amelyet minden pártnak, de különösen a vidéki pártok vezetőinek el kellene olvasnia és okulhatnának belőle.

A beszéd arra utal, hogy meg kell minden ellenvéleményt, minden ellenkező pártállást becsülni, tiszteletben kell tartani. Okulhatnának ebből a vidéki pártvezetőségek pártállásra való tekintet nélkül. Különösen kiemeljük a vidéket, ahol az ellenkező pártálláson levőket nem ellenfeleknek tekintik, hanem ellenségeknek. A vidéken dúl, dühöng a lobogó pártszennvedély, a gyűlölség, a gyűlölködés. A vidéken a becsületében, ekzsztenciájában, vagyonában, családi boldogságában támadják az ellenfelet.

Jó lesz hát megszivlelni és követni a honvédelmi miniszter beszédét, amely itt következik:

A programbeszédem nem lesz igazi programbeszéd — mondotta — amennyiben remélem, hogy tőlem, mint a kormány egyik tagjától a tisztelt urak nem kívánják azt, hogy elejétől végig ismétljem társainak a kormányzati törekvésekről tett nyilatkozatait. De valódi programbeszédet azért se kívánok mondani, mert nem akarok hódolni annak az általános szokásnak — tisztelet a kivételnek — mely azt vallja, hogy csak az az igazi programbeszéd, mely a maga törekvéseit szerfelett dicsőíti, a másokét pedig szerfelett kárhoztatja. Nem akarok ilyen vízben evezni, mert én azt tartom, hogy minden erkölcsi alapon álló párttörekvés tiszteletreméltó.

Tisztelt uraim! Kifülvén abból, hogy a világegyetemben az anyag folyton mozgásban van és helyet cserél, majd úgy, hogy más anyaghoz csatlakozik, majd úgy, hogy erőszakosan kerget el s bont föl más anyagokat, az örökös küzdelem fogalmához jutunk.

A miként azonban a természetben az örök mozgást, az örök küzdelem nem azt a célt szolgálja, hogy az egyik erő a másikat örök enyészetnek adja át, de igenis azt, hogy új,

megváltozott viszonyu és alapu életnek nyújtson tápot, úgy az emberek küzdelmének sem lehet vége elja az ellenfél teljes megsemmisítése. A jogosult küzdelem rázkódítás nélküli és békés, végeredménye: a változás, a helyesre, vagy amint mondani szokás: a haladás. Ellenben a szertelenség által vezetett harc erőszakos es romboló s végeredménye az, hogy a társadalmi szervezeteket, esetleg a társadalmat szétrobantja s visszafejleszti. Az országon belül az emberek osztályok, pártok között folyó erőszakos harc alatt azt a küzdelmet kell érteni, mely az erős szennvedélyeket, a haragot, a gyűlöletet korbácsolja fel és amely ha valamely tekintély, tehát a törvényhozás vagy állam végrehajtó hatalma által dűlörs nem vitétik, éppen úgy képes az államot tönkrementatni, mint a külelenséggel vívott szerencsétlen fegyveres harc.

Idáig még hál! Istennek nem jutottunk. Azonban, ha a számos ipari, kereskedelmi földművelési, munkás, hivatalnoki, nevelésügyi, forgalmi, egészség stb. kérdések, amelyek helyes megoldásra várnak ama szervek részéről, melyek erre hivatvák, nem oldatnak meg, e betegséget jelentő kérdésekbe a szertelenség feltétlenül bekerül s ez hovatovább zilált viszonyokat fakaszt. Erőtlenséget s ezer bajokat szül. Nem kívánom a sorvasztó betegséget előidéző megoldatlan kérdések sokaságát a közzgazdaság, nevelésügy, egészségügy, forgalmi, hivatalnoki és a munkásügy terén felsorolni. Önök mindnyájan többé-kevésbbé ismerik azokat

Az országok felvirágozására, súlyedésére alig lényegesebb befolyást gyakorol az ugynevezett produktív és szociális intézmények mikénti szervezete, vagy szervezetlensége, vannak országok, ahol a közzgazgatás, a nevelésügy, a munkások és a közlekedésügy, közzgazdasági ügyek, a szegényügyek, a munkások és munkaadók ügyet stb. stb. az államra, mint az összes polgárság képviselőjére ruháztatnak át, holott vannak más országok, mint például Anglia, ahol e feladatokat a nép önmagának tartotta fenn és nem kívánja, hogy ez ügyeket az államhatolom vezesse. Mind a két rendszernek vannak előnyei, hátrányai, mind a két rendszer lehet helyes és helytelen. Ez a kulturális, gazdasági, földrajzi, politikai, etnográfiai viszonyoktól — és a mai fő, a tömeg lélektanától függ.

Vannak azonban oly országok is — és ezek között a miénk is olyan — a hol a produktív és szociális intézmények terén sok tekintetben még szervezetlenség uralkodik, a a mi természet szerűen erőtlentítő betegséget jelent. Betegségünket mi nagyon jól ismerjük és csak azért nem gyógyítjuk, mert a gyógy mód, valamint a kezelő orvos személyének kijelölése fölött civódunk.

A bajt gyógyító kezelő orvos személye

megválasztásának kérdésében én azt tartom, hogy azoknak van igazuk, akik a szociális intézmények létesítését, az ügyek vezetését, felügyeletét az összességétől, tehát az államtól kívánják.

Az én szerény felfogásom úgyünk jobbrafordulásának praktikus keresztülvitele tekintetében a következő:

A mai nagyon polgárisodott korban, amelyben a hatóerők lényegét nagyon is ismerik s tudják, hogy az életközdelemben csak hatványozott erők arathatnak sikert, az emberek osztályai nemcsak községenként, meggyéknént, de országokként, sőt világrészenként szervezedecknek s erős egyedekek alkotnak. Így a munkásosztály, a munkaadók, az agrárság, a merkantilisták, a nemzetiségiek és a többi. Ennek mintájára kellene minálunk egy társadalmi munkapártnak, minden politikai párt-színezet nélkül, keletkeznie. E hatalmas szervezetnek volna feladata a létesítendő szociális és produktív intézményeket megjelölni, átgondolni, előrevitelük módját és sorrendjét megállapítani.

Talán csodálkoznak azon, hogy tőlem, a katonambertől, pártokat nem támadó és programbeszéd szerűtlen szavakat hallottak. Azonban ma, az általános védkötelezettség korában, amidőn minden polgár, csak természetes, hogy minden polgárban, katonában, férfias szív s minden katonában egy állampolgár szíve ver, csak természetes, hogy minden egyed egyénisége kabátkülönbség nélkül a katonában és a polgár egyéniségét rejti magában, mely az összességért él és hal.

Ezért vagyok én, tisztelt uraim, a beléletben a béke, vagy ha úgy tetszik, a békés küzdelem barátja. Ezért vagyunk mi, katonák és a kormány is azon az állásponton, hogy a katonai szolgálatot két évre kell leszorítani.

Terjed a vörheny,

szedi áldozatait, pusztít mindenfelé, veszélybe dönti a gyermekeket, gyászba a családokat és az emberek nem tudják elképzelni, hogy hogyan, miként van az, hogy dacára a legnagyobb elővigyázatosságnak, nem tudnak, nem képesek gátat vetni a nagy veszedelemnek.

Nem tudják. Nos hát, mi megpróbáljuk megadni annak a magyarázatát.

Azért terjed a ragály, azért szedi irgalmatlanul áldozatait, mert hiányzik a kellő óvintézkedés.

Mindenekelőtt elkerülhetetlenül szükséges volna, hogy a magánházakat, ahol sarlach betegség van, jobban ellenőrizzék, hogy ott ne járhasanak az emberek ki-be akadálytalanul. Ez az első teendő. Mert tudunk olyan esetet, hogy valamely magánházban van egy skarlátos beteg és ott gyermekek és felnőttek ki-be járnak, mintha nem leseklednék ott a

ragály és annak ezer és ezer veszedelme. Ez egy.

A másik intézkedés az volna, hogy ha már bekövetkezik a gyászeset és egy skarlátos beteg otthon hal meg, rögtön a halál beállta után ki kell a hullát szállítani a köz-kórház hullaházába. És amikor megtartják a temetést, ne engedjék a kör szerencsétlen áldozatához százzalra a felnőtteket és gyermekeket. Érthetetlen, hogy nem gondolnak arra, hogy a gyászgyülekezetben levő gyermekek ott a temetőben, a ravatalnál magukba szívják a halál csiráját, a felnőttek felszedve a bacillus millióit, széthintik a bajt az egész városban. Tehát feltétlenül sürgős intézkedésre van szükség az iránt hogy a skarláthalottak ravatalához ne zárandokolhassanak.

De volna még egyéb szavunk is. Beszélünk kell a temetkezési vállalatokról.

Tudvalevő, hogy a temetkező vállalatok ravatalozzák fel a halottakat. A vállalatok emberei foglalatatoskodnak a ragályos körben elhalt körül. Ott van a vállalat mindenféle függőnye, gyertyatartója, meg mi egyebe. Már most meg volt egy ragályos betegségben elhaltak a temetése, a vállalat összeszedi a halottas szobában a holmijait és küldi valahova máshova ravatalozni. A gyászhuszárok pedig elvégezvén a temetésnél a dolgukat, betérnek egy koreszmába egy ital borra, elmennek a városba az emberek közé. Így terjed mindig szélesebb és szélesebb körben a veszedelem.

Már ha nem kerülhető el a szokásos gyászpompa, hát intézkedni kellene, hogy a temetési vállalat holmijai és emberei minden egyes ilyen temetés után a legalaposabban desinfiáltassanak.

Ennél kevesebb óvintézkedés igazán nem kívánható.

Ajánljuk felszólalásunkat a tisztí-főorvos ur és a rendőrség figyelmébe.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. február 17.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén folytatták a bankvitát. Justh Gyula nem élt a zárószó jogával; egyszerűen ajánlotta határozati javaslatának elfogadását. Ezután beszélt Jackó Pál, Holló Lajos, Ráth Endre és Bakonyi Samu.

A Justh-párt azt kívánja, hogy Eitner Sigmond vonja vissza a határozati javaslatát. Minthogy nincsen Budapesten, sürgönyöztek érte, hogy ebben az ügyben azonnal utazzék a fővárosba.

A bankvita

— amint politikai körökben tudni vélik — elhúzódik március hó közepéig. A bankvita berekesztése után, március második felében kezdenek hozzá az ujoncjavaslatok tárgyalásához.

Vasuti szerencsétlenség

volt Budapesten a Hungária-úti vasúti átjárónál. Két vonat összeütközött. Három ember meghalt, többen megsebesültek.

Spanyolország

képviselőházában zajos jelenetek voltak. A kamara elnökét megtámadták. Az elnök revolverrel védekezett a támadói ellen.

Egyetemek

botrányáról jön hír Oroszországból. A moszkvai egyetemnek 35 tanára mondott le állásáról, mert a rektort állásából elmozdították.

Az odesszai egyetem tanáira revolverekkel támadtak a sztrájkoló diákok.

NAPIHIREK.

Az ártézi víz.

Jó ivó víz, finom ivó víz, egészséges ivó víz. Ezt mindenki elismeri Baján, csak éppen a szentjánosiak és a kisbudaiaik vannak más véleményen. Ezek sehogyan se akarták bevenni az ártézi vizet.

A város azonban következetesen küldött nékik vizet minden nap, amióta kolera veszedelem fenyegette a várost. Amíg a veszedelem tartott, itták is a szentjánosiak és kisbudaiaik a vizet, de amióta elmúlt a veszedelem, sehogyan se kellett az ártézi víz. A vizes ember nap-nap után kicamogott az ő vizével és miután senki sem fogadta el a vizezskét, a finom vizezskét, hát — mi telhetett tőle — csak nem hozza vissza, hát kiöntötte a földre.

Megirtuk mi ezt már több mint hét, de azért csak hordták tovább a vizet, a városi pénztár pedig fizette érte hetenként a 84 koronákat. Azonban a szentjánosiak azután se fogadták el a vizet és azt mondták, hogyha már minden áron ajándékot akar adni a város, hát ne vizet küldjenek, hanem küldjék ki azt a 84 koronákat, amelyeket minden héten kifizetnek a vizért.

Ennyi csökönység láttára nem erőltették tovább a dolgot a városháza, hanem a mai

napon beszüntették a vízhorzást Szentjánosra és Kisbudára. Végre.

Most már nem locolnak Szentjános utcáin 84 korona ára ártézi vizet hetenként.

Hát bizony lehetett volna már előbb is beszüntetni a vízhorzást.

A közegészségügyi bizottság tagjai ma délután 4 órakor ülésre jöttek össze. A bizottság ülése valószínűleg bezárja az összes bajai iskolákat, mert a sarlach folyton terjed. Itt említjük meg, hogy az anyakönyvi hivatalban a mai napon hét halálesetet jelentettek be és a hét közül háromnál sarlach volt a halál oka. Január 1-étől máig nem kevesebb, mint százhuszonhárom ember halt meg Baján.

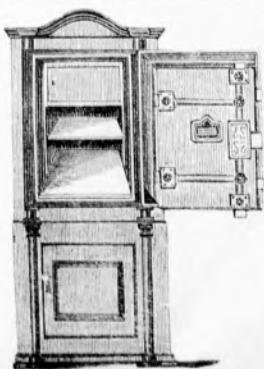
Jóváhagyott költségelőirányzat. A kormányhatóság jóváhagyta város 1911—1912-ik évre szóló úthálózati költségelőirányzatát. Ez szerint az utadó Baján az állami egyenes adónak 10 százalékát teszi ki.

Tűzveszedelem a Kőszegi-gyárban. Nagy volt a riadalom tegnap este a Kőszegi-féle talajművelőgépgyárban. Esti 8 óra tájban sűrű, fekete füstfelleg szállott fel a gyár padlásáról. A gyár vezetője tűzveszedelemtől tartván nyomban telefonált a tűzoltóságnak, amely teljes készenlétben kivonult. A padlason összegyülemlert rongy- és kőcsék gyultak meg. A tűzoltók hamarosan elfojtották a tüzet és esti 9 órakor ismét a laknyában voltak.

Eltörte a lábát. Nagy szerencsétlenség ért tegnap délelőtt egy fiúcskát. Amint keresztül ment az utcán és egy tejhordó kocsival mellet elhaladt, a kocsi felborult és az oly szerencsétlenül esett, hogy éppen a fiú lábát érte. A kisfiúnak a lába fejét majdnem egészen letörte. A fiút a városi köz-kórházban ápolták.

A ragadós szájszáj- és körömfájás. A Földmívelési Értesítőben közölt állategészségügyi kimutatás adatai szerint a ragadós szájszáj- és körömfájással fertőzött községek száma február 10-ikén nyolcszázhatvanegyet kevesebb: 5055 volt a fertőzött községek száma. A zárlatot még mindig nem lehet feloldani, mert az állattartók nem hajják végre a tisztogatást és fertőtlenítést. Mivel a zárlat igen megbénítja az állatforgalmat s a vágó és igásmarhák beszerzése nagy nehézségekbe ütközik. A földmívelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel hassanak oda, hogy a tisztogatást és fertőtlenítést az állattartó gazdák azonnal hajtsák végre.

Adóügyek. A város múlt évi adóbehárulásával a következő tudósításunk számol be. Községi pótdobban 147.784 korona 60 fillér előirányzattal szemben 152574 korona 18 fillér, tehát az előirányzatnál 2789 kor. 58 fillérrel több folyt be. Párbérbek 5201 kor.

Tűzmentes és betöréselleni vas

Pénzszekrény,

a legjobb hazai gyártmány,
többféle nagyságban és
„gyári árak mellett” kapható

Drescher Gyula kereskedésében Baján.

Phönix karikahajós varrógép család és ipari célokra,

Singer-rendszer után készített és magyar gyártmányú Adria családi varrógépek, eredeti

PFaff családi varrógép.

Továbbá a varrógépekhez szükséges bármilyen alkatrészek jutányosan és pontosan lesznek kiszolgálva

volt az előirányzat és befoly 4887 kor. Utadóban 26730 kor. előirányzattal szemben 24510 kor. folyt be. Ebadóban 294 kor. volt az előirányzat és befolyt 734 korona. Birtokváltozási díjban 16297 kor. előirányzattal szemben 20757 kor. hárult be a múlt évben. Az állami adók a múlt évben a következőképpen lettek befizetve: Egyenes adó 349901 kor., hadmentességi adó 1813 kor., bélyeg és jogilleték 107.08 kor., tanítói nyugdíj 3757 kor. és országos betegápolási pótdadó 13782 korona.

VITA FORRÁS

SOSKUT VASMEGYE

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorerőget azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM” kereskedelmi r. társaság.

Budapest, VI. Teréz-körút 4.

Telefon 10—13.

FŐRAKTÁR:

ifj. Cserba György

úrnál, valamint

kapható még Drescher Gyula és Stampfl Jenő uraknál és minden jobb fűszerüzletben és gyógytárban.

Kötelező rovarirtás. Szigorú rendelet érkezett ma a város törvényhatóságához a földművelésügyi minisztertől, melyben arra utasítja a miniszter a vármegyét, hogy legkésőbb február 28-ig a legszélesebb körben hirdessék meg a rovarok irtásának kötelezettségét. A miniszter elrendelte azt is, hogy a hatóság e részben való teendőinek szabatos végrehajtásának megtörténtét legkésőbb március 15-ig ellenőrizték s ennek megtörténtéről a földművelésügyi minisztériumhoz jelentést tegyenek. A szigorú körrendeletnek, mely súlyos bírsággal fenyegeti meg a mulasztókat, a magyarázata az, hogy a hatóságok még mindig nem elég szigorúan hajtják végre a mezőrendőri törvény vonatkozó szakaszait. Ennek következtében vidékenként a hernyó, vértetű és cserebogár rendkívül nagy károkat szokott okozni, sőt itt-ott az egész termést is elpusztítja.

Ha sósorszeszről van szó, akkor csak dr. Borovszky-féle »BOROLINT« vegyünk. — Kapható mindenütt. —

Decsi betörők, szentistváni orgazdák kerültek a napokban hurokra. A decsi csendőrség 2 betörőt fogott el. A két betörőt Tikos János és Sádodi János decsi lakosokat, kiktől a község és vidék lakossága rettegett, 72 órai erős szolgálat után tudta a csendőrség kinyomozni. A betörők revolverrel és huszárkarabéllyal, továbbá fejszével fegyverkezve indultak a betörés elkövetésére, s mint maguk beismerték, szükség esetén gyilkolni is képesek lettek volna. A lopott holmi egy részét szobájukban ásták el, míg a másik részt Bajaszentistván községben lakó orgazdánál rejtették el. A betörőket átadták a székszárdi kir. ügyésznek.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy évi szokásos halvacserorát ezidén is Hamvazó szerdán, március hó 1-én este 8 órakor megtartom.

Előjegyezni vendéglőmben lehet; személyenként 2 kor. 80 fill. Nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

tisztelettel
Preimajer Pál
Casino vendéglős.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamáj-olaját szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható: Gyarmati Emil gyógytárban, egy üveg ára 1 kor. 60 fillér.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

A Herzfeld és Gludovác-féle házak közt levő özv. Manholdné-féle házban egy, jelenleg fodrász üzletnek használt

sarok bolt

kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad:

Bernhart Ernő

takarékpénztári főkönyvelő
Haynald-utca 29.

Weisz Henrik

női divattermében március
elsejére felvétetik

főbb tanuló leány.

Kapható PREISZ BÉLA borkereskedésében Baján.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai immunis hómok-talajra alkalmas vessző a következő fajokból **eladó:**

Erdei, Ezerjő, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárfehér, Szeremizöld, Chasseles, Kadarka, Nagyburgondi, Kövidinka, Oportó, Szlankamenka, Furmint

és még mintegy száz csemegefajból **ezrenként 12—15 forint.**

A vesszők erősek és dúsgyökérűek, így pótlásra is teljesen megfelelőek — Kimerítő árjegyzék minden faju vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve. — Cim:

Szücs Sándor fia

szőlőtelepe — Bihardioszeg.

A bajai takarékpénztár bérházában egy három szobás: emeleti, a főtérre néző:

LAKÁS

(mellékhelyiségek: előszoba, cselédszoba, konyha, éleškamra) aug. hó 1-re kiadó.

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

KOBRÁK CIPŐK

NAGY GYARI RAKTARA

Lázár Sámuelnél.

RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

Mechanikai és gépműhelyemben

elvételek minden e szakmába vágó munkát egy helyben, mint vidéken.

Gyors és pontos munkáért szavatolok.

Ugyanitt jó házból való fiu tanulónak felvétetik

Kölcsey - utca 13. sz.
: (Hajduska-ház) :

Fränkl Ignác.

Fontos minden konyhában!

Micsoda?
dr. Oetker sütőpora

Dr. Oetker sütőpora
tökéletes, higiénikus, orvosok által ajánlott

élesztő pótló.

1 csomagocskára 12 fillér és 1/2 kilogramm lisztnek elegendő.

Kapható milliószor bevált használati utasítással együtt:

Drescher Gyula úrnál Baján
Horánszky Kélmán
Somorjai Ferenc
Cserba György

Bajai gőz- és kádfürdő.

Nyitva reggel 6 óratól este 7 óráig.

Uraknak gőzfürdő:
Mindennap reggel 7 óratól déli 1 óráig.
Szombaton egész nap uraknak.

Hölgyeknek gőzfürdő:
Hétfőn, szerdán, pénteken délután 2 óratól.
Kádfürdő bármely órában igénybe vehető.

ÁRÁK:

Gőzfürdő 1 K — f } 50 gőzfürdő-jegy 30 kor.
I. oszt. kád 1 K 20 f } 1 évi bér korlátlan (napi
egyzeri fürdő) fürdővel
a gőzfürdőben 60 korona.
II. oszt. kád 1 K — f } Ezen jegy csak egy
személyre szól.

12 darab gőzfürdő-jegy . . . . . 10 K — f
6 darab gőzfürdő-jegy . . . . . 5 K 50 f
10 darab I. osztályú kád . . . . . 10 K — f
10 darab II. osztályú kád . . . . . 9 K — f

Jó masször és masszörnö, kitűnő tyúkszemvágó a n. é. közönség becses rendelkezésére áll. Figyelmes és pontos kiszolgálás, valamint a kellő tisztaságról gondoskodva van.

Tisztelettel
Sarközi Béla
fürdőházi.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaháziszer

A Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN,

mely városunkban is megjelent. Felülmulhatatlan gúnökös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, rhauma, köszvény, csúsz, ischias, izületi lob és zsábadban szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalomainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszer.

Kapható Baján **LÁZAR SAMUEL** optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében,
1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest,
II. ker., Fő-utca 77.c. szám.

MEGJELENT

az új polgári perrendtartás
zsebkönyve.

KAPHATÓ:
IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében
.. BAJÁN ..

Ara 5 korona.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálog kölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Ludmájákat

dekáját 3—3½ fillér árban ismét vesz

Zwilling Arnold
kereskedő.

Egy jó házból való fiu

t a n u l ó n a k
felvétetik

Preimájer Pálnál, Casino vendéglő.

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

10-től—65 évig
terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,
kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.